СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXVI. Ч. 86. Джерзи Сити, Н. Дж., пятниця, 13. квітня, 1928. VOL. XXXVI. No. 86. Jersey City, N. J., Friday, April 13, 1928. THREE CENTS.

МІНІСТЕР УКРИВАВ ТИЖНЯМИ НАФТОВИЙ ДОГОВІР

АДВОКАТИ ДОКАЗУЮТЬ СЕ ДОКУМЕНТАМИ.

ВАШИНГТОН, 11. квітня. — Адвокати федерального уряду на розправі проти нафтового спекулянта Синклера за нафтові обманства предложили докази з урядових документів, що міністер Фол, співобжалований Синклера, держав цілими тижнями в тайні договір уряду зі Синклером.

Далі адвокати предложили докази на те, що Синклер власними устами заявив був перед сенатовим комітетом ще на далеко перед початком нафтового скандалу, що аренда нафтового терену Тіпат Довму варта що найменче 100 міліонів долярів.

ПРОЦЕС ЗА КУ-КЛАКС-КЛЕН.

ПИТСБУРГ, ПА. 11. квітня. — Ку-Клакс-Кленови вдалося добити тут від федерального суду признання, яке спасе його існованне в сьому стейті. Федеральний суддя відкинув одну частину позву, якою позовники домагалися признання Клена незаконною організацією в стейті. Суддя заявив, що се питання має рішати стейтовий суд, а не федеральний. Суддя сказав, що се може бути не тільки правом суду, але й його обовязком.

Зате розправа за відшкодованне Кленсменів, прогнаних Кленом з бизнесу, іде далі.

На розправі над сим другим питаннем свідки говорили про те, як Клен побивав нюйорських Жидів.

ДОМАГАЮТЬСЯ ДОПОМОГИ ДЛЯ ФАРМЕРІВ НА 400 МІЛІОНІВ ДОЛЯРІВ.

ВАШИНГТОН, 11. квітня. — Сенатори заявилися нині за піднесенням суми для допомоги фармерам з 250 міліонів на 400 міліонів долярів.

У сенаті йшла перед тим горяча дебата над тим, чи й ті фармери, що займаються управою огородовини, теж потребують допомоги. Сенатор Ковпленд з Ню Йорку добивався того, щоб й сих фармерів уключено до числа управнених до допомоги.

ПОРТОРІКАНЦІ ПРОТИ ЗАЯВИ КУЛИДЖА

ВАШИНГТОН, 11. квітня. — Президент сенату леґіслятури Порто Ріка вислав до президента Кулиджа й конгресу письмо, в якім перечить слова Кулиджа, немовби Порто Ріко було тепер під американською управою щасливійше як воно було під Еспанією.

Президент сенату заявляє, що Порто Ріко домагається републиканської форми правління та не хоче бути на рівні з американськими стейтами.

ЗАСУД НА СМЕРТЬ.

НЮ ЙОРК, 11. квітня. — Перед повітовим судом у Брукліні відбулася нині розправа проти Мартина Лутера Милера, молодого Мурина-дженітора, обжалованого за вбиттє бруклинської вчительки пані Гелени Кимбел.

На розправі показалося, що Мурин напав на вчительку в її хаті, зажадав від неї гроший, а коли вона відмовила, вбив її. Він утік був з Ню Йорку до Петерсону, Ню Джерзі, але тут його зловлено четвертого дня після вбийства. В три тижні після вчинку його вже суджено.

Присяжні заявили, що він винуватий згідно з обжалованнем, а суддя засудив його на кару смерти з тим, що кара має бути виконана в маю.

РЕПУБЛИКАНЦІ ЗНОВА ПІДНОСЯТЬ ПИТАННЄ ПРОГИБІЦІЇ.

НЮ ЙОРК, 11. квітня. — Комітет для краєвих справ при Краєвім Републиканськім Клюбі ухвалив заявитися за знесеннем прогибіції.

Комітет предложить тепер резолюцію під осуд членів клюбу, а коли клюб за нею заявиться, буде старатися поширити ідею серед других републиканських організацій в краю.

ПОРОМ У НЕБЕЗПЕЦІ.

НЮ ЙОРК, 11. квітня. — Пором Морей Голберт, виїхавши на Іст Ривер зі свого доку на Мангетені коло 8. години вечером з якими 50 пасажирами, зіпсувся на воді та здався на ласку водної струї. Пільот порому пробував направити зіпсуту керму, а коли се йому не вдалося і він побачив, що струя несе пором на підводні скали в порті, він став давати алярмові сиґнали. Сейчас поромови поспішили на поміч ріжні баржі й паровi лодки. Остаточно пожарна лодка Джордж Мекленен затягнула обезвладнений пором до причалу.

Пасажирам нічого не сталося понад те, що наїлися дещо страху.

ЗНОВА ЗАГОНИСТА СТРІЛЯНИНА.

НЮ ЙОРК, 11. квітня. — Чарлз Патерно, 32-літний адвокат з Бруклина, попросив нині коло 7. години панну Анну Люсті о поцілуй. Було се в кутику старого перегонового тору в Шіпшед Бей. Коли дівчина відмовила, Патерно стрілив їй з револьвера в голову, а відтак собі. Дівчина ранена смертельно, а Патерно вмер на місци.

Дівчина каже, що вони знались 15 літ, але не любилися.

КОМУНІСТИ НІМЕЦЬКІ РОЗБИЛИСЯ.

БЕРЛІН, 10. квітня. — Комуністична партія Німеччини розкололася на два сторонництва: одно, що стоїть далі при Москві, а друге, що попирає Троцького. Оба сторонництва йдуть до виборів окремо.

КРЕСТИНСЬКИЙ ПОКАЯВСЯ.

МОСКВА, 10. квітня. — „Правда" проголошує листа Миколи Крестинського до совітського уряду, в якім він відпекується від звязи з опозицією Троцького. Каже, що переписувався з Троцьким, бо це його старий друг. В той спосіб уратував Крестинський свою позицію совітського амбасадора в Берліні.

ЗНАЙШЛИ ЗАКОПАНІ СКАРБИ.

ДЕТСКОЕ, Росія, 12. квітня. — В тій місцевости, що давніще звалася Царським селом, ладнали робітники палату, яка належала давніще до великого князя Володимира. В замурованях знайшли заховані дорогоцінности, перли, брилянти, плятинові годинники і т. п.

ФОРД ВИГОЛОСИВ ПРОМОВУ З 31 СЛІВ.

ЛОНДОН, 11. квітня. — Американське Товариство влаштувало в савойськім готелю величаве приняття для Форда і його жінки, котрі гостять в тім місті. По виголошених ріжними достойниками промовах, Форд встав і подякував за те все в 31 словах. Всі ждали на довшу бесіду, але її не почули.

ВИЩА ОСВІТА АМЕРИКАНСЬКИХ НЕГРІВ.

Підчас останнього перепису населення нараховано в Злучених Державах 11,597,000 душ неґерської людности, в тому числі 80,183 осіб з вищою освітою і занятих у так званих вільних професіях, а саме 35,442 учителі, 19,581 релігійних проповідників, 5,902 музики й учителі музики, 3,495 лікарів і 950 адвокатів, — решта инші професії. Неґерські культурні діячі підкреслюють, що се число ніяк не вистарчає і що треба більше учителів для неґерської дітвори і передовсім більше лікарів; один „чорний" лікар припадає на 3,100 душ свого народу, тоді як серед „білих" се відношення є один на 550. Так як медична освіта доволі дорога, то й зарадити тій потребі досить трудно. Одначе останніми часами помітно значний поступ у вищій освіті серед американських Неґрів. В останнім році в університетах і каледжах вчилося приблизно 14,000 студентів Неґрів. Так само зростає число професорів й учителів в неґерських вищих школах, — в останнім році було їх біля 1,100. Що більше, в програмі і методах навчання вони все менше наслідують консервативні „білі" університети й достосовуються до життєвих умов і потреб своєї раси.

СМЕРТЬ ЗАВЗЯТОГО СВЯЩЕНИКА.

Помер один із найцікавіших французьких послів священик Лемір, член радикальної партії, часто переслідуваний церковною владою від часу розділу церкви від держави. Все своє „вірую" висловив Лемір крейдою на воротах своєї парохії „Ані гуґонет ані папіст, а добрий христіянин і добрий Француз".

ГОНОРАРІ ПИСЬМЕННИКІВ.

Німецький журналіст д-р Ервін Странік зібрав цікаві дані про гонорарі письменників. Він пригадує, що в Німеччині до 1836 р., а в Австрії до 1846 р. заки завели охорону духової власности, автори брали, що могли. Тому такі творці як Кляйст і Ґраббе жили в нужді, а Шілер і Лесінґ в фінансовій скруті. Гете перший дістав за одно видання збірних творів поважну суму 20.000 талярів. Нині найбільше заробляють Американці та Анґлійці. З Анґлійців Гол Кен — 120.000 фунт. річно, Джеймс Баррі 44,000 ф., Бернард Шов і Велс по 20.000 ф. Англ. скарб оцінив майно Шова на 600.000 фунт. Найбільше заробляв недавно померший американський повістяр Олівер Кервуд. З німецьких сучасних авторів найбільший гонорар дістав кайзер Вільгельм за свої спомини видані в Америці: доляра за слово. Майно Гавптана та Судермана рахують на яких 6—7 міл. марок. Найвищу цифру за прозовий твір дістав англійський драматург Гечінсон; за песу „Коли зима приходить" 100.000 фунт. Франц Леґар за „Веселу вдовичку" 20 міл. шил. Варт пригадати, що Гете дістав за свою песу „Природна донька" 126 талярів, за перерібку „Магомеда" 97 тал., за перерібку „Ромеа та Джуліети" 600 талярів, а за оригінальні твори „Іфіґенію", „Тасса" та „Еґмонта" — нічого, бо... вони вже раніше були видані друком.

„СУДЯТЬ ДАЛІ".

В Чорткові закінчився суд над 10 Українцями, яких обвинувачено у „шігунстві". Головний обвинувачений Петро Близняк та товариші: Денега, Тарнавський і Сивохин засуджені на 5 років тяжкої вязниці.

Решта від 2 до 4 літ. Чотири з них є студенти вищих шкіл.

КРОКОДИЛЯЧІ СЛЬОЗИ.

В містечку Битом в Познані на засідання шкільної ради польської школи вскочило 30 людий убраних в уніформи членів Селянського Стрілецького Товариства і зачали бити всіх присутніх грубими патиками. Дуже покалічених відвезено до шпиталю. Між ними є голова шкільного товариства та інчі видатні польські діячі. Коли прибула поліція, по тих, що напали, і слід прохолонув. Це все з жалем повідомляють Поляки. Чуже за лісом бачуть, а свого під носом не чують.

НІЧОГО СОБІ ВИБОРЧИЙ КОМІСАР.

Львівська поліція арештувала Броніслава Пастущинського, мулярського майстра, що був теж виборчим комісаром 30-го округа під замітом... влому до магазину капелюхів Пінзена при вул. Пильникарській. З розпореної каси цього магазину пропало 300 долярів, 1.000 золотих, золоті заушниці й годинник.

ДВА РІДКІ СЕЛА.

Невідомо, чи для зміцнення боротьби французького жіноцтва за виборчі права пригадує французька преса світові істнування двох оригінальних сіл, одного у Франції, Фроассі, другого в Ірляндії, Брет. У Фроассі від століть панує виключно жіноцтво. Жінка є там війтом, президентом поліції, начальником залізниці і міська рада складена лише з жінок. Мущини цього села пораються біля хати, рідко коли заглядають до корчми і мусять іти спати разом з курками, бо так каже приказ місцевої поліції. Досі мущини не пробували змінити цього жіночого панування. Зате ірляндське село чисто парубоцьке. У ньому нема ні одної жінки. Мущини самі варять, перуть, шиють і заходяться біля хати. Село досить неохайне, бо мешканці мало дбають за лад і чистоту і не люблять працювати. Цікаво було би зробити анкету, яке із тих двох сіл почуває себе щасливішим.

НАЙБІЛЬШЕ ПОПУЛЯРНІ ЛЮДЕ.

Одно товариство в Німеччині розіслало анкету з запитами про світових славних людей. Вислано запити до людей, котрих адреси взято з телефонічної книжки. Кожний з адресатів мав відповісти на 17 питань, вміщених в анкеті. Тільки один з запитаних, адвокат знав усіх 17 славних. 20 знало призвище Штреземана, але тільки 6 з них, що він є міністром закордонних справ. Деякі вважали його президентом парляменту або членом посольства в Швайцарії.

11 людей артиста-скрипака Крайслера назвали фабрикантом автомобілів (Хрислера), а ніхто з них не знав письменника Томаса Манна.

Тільки двох людей знали всі. Це боксер Дінер та кіноартист Гарі Лідке.

„ПОПУЛЯРНА ДЕРЖАВНА ПОЗИЧКА".

Большевицький уряд розіслав на провінцію циркулярі, в яких наказує давати шлюб тим, які куплять бодай одну облігацію позички.

В кооперативах селяне можуть купити мануфактури лише тоді, коли одночасно підписуються на позичку. Тим способом большевики хочуть розповсюдити позичку, яка не має популярности. Голота на видумки хитра.

НІМЦІ ПУСТИЛИСЯ АЕРОПЛЯНОМ В ДОРОГУ ЧЕРЕЗ ОКЕАН

ПЕВНІ, ЩО ДОЙДУТЬ ДО НЮ ЙОРКУ. — ПОГОДА ДОБРА.

ДАБЛИН, 12. квітня. — Сегодня рано о год. 5.28 пустилися в дорогу до Ню Йорку на аероплянi Бремен: Барон фон Гінефельд, капітан Кель і Джеймс Фіцморіс, командант воздушної фльоти айриської вільної держави.

Предсказують дуже гарну погоду. Тільки на середині океану погода, як звичайно, непевна. Аероплян Бремен, системи Юнкерса, виглядає як великий птах. При вилеті було 50 жовнірів, що стояли з сокирами, щоби розрубати автомобіль, колиб счинилася яка катастрофа при вилеті. Бо летуни були замкнені в металевій будці і згинулиб на місци, колиб наступило зударенне, а з ним і катастрофа, на яку не тяжко з огляду на великий тягар газолини. Бремен буде міг вдержатися в воздусі через 45 годин.

Всі летуни раді, що скінчилося довге ожиданне відповідної погоди, яке йшло їм сильно на нерви.

МУСОЛІНІ ЗАБЕЗПЕЧУЄ ФАШИЗМ.

ДУМАЄ ПЕРЕНЕСТИ СВОЇ ДИКТАТОРСЬКІ ПРАВА НА ВЕЛИКУ РАДУ. — ПАРЛЯМЕНТ БУДЕ ТІЛЬКИ ДОРАДЧИМ ТІЛОМ.

РИМ, 12. квітня. — Мусоліні почуває себе на верху сили і слави. І якраз той момент хоче використати до того, щоби забезпечити будучність правлінню фашистів. Молодечі фашистські організації Балілля і Авангардисти будуть займатися підготовкою і вихованнем молодого покоління в фашистськім дусі, а Головна Рада Фашистів буде держати в своїх руках політичний провід і кермувати справами і долею держави. Парлямент буде далі істнувати, але тільки як дорадче тіло Головної Ради Фашистів.

Фашисти думають, що те все дасться легко перевести, бо нарід на загал задоволений з фашизму, який забрав йому вправді під многим оглядом свободу, але за те дав йому спокій і кращу матеріяльну можність життя.

КОМУНІСТИ РАТУЮТЬ СВОГО ТОВАРИША З КРИМІНАЛУ.

НАПАД НА СУД, ЯКИЙ ВИКЛИКАВ НЕБУВАЛУ В НІМЕЧЧИНІ СЕНЗАЦІЮ.

БЕРЛІН, 12. квітня. — Група з 6 чи 8 зоружених мущин напала на двох сторожів, що держали порядок в берлінськім кримінальнім суді, розоружила їх і звільнила на очах суддів комуніста Отта Бравна, котрого саме суд судив. Ніхто з присутних на салі не важився рушити, бо нападаючі грозили забиттям.

Всі вони зникли разом з Бравном. Зловлено тільки одного, але цей не хоче виявити свого імени. Цілий той напад аранжувала Ольга Бенаріо, комуністка і наречена Бравна, котра щойно вийшла з арешту.

Отой напад це небувалий в Німеччині випадок. Поліція почала слідити за ватагою сейчас, як тільки вони втікли з судової салі, але досі не годна впасти на їх слід.

ЗАЛІЗНИЧА КАТАСТРОФА В ПАРИЖІ.

15 ЗАБИТИХ, А 39 ТЯЖКО РАНЕНИХ.

ПАРИЖ, 12 квітня. — Експресовий поїзд, що йде з Амієн до Парижа, вдарив під самим Парижем в зад підміської залізниці. Катастрофа наступила наслідком неогляду машиніста, котрий не добачив перестороги. Машиніста арештовано.

Катастрофа потягнула за собою смерть 15 подорожних, що згинули на місци, а 39 тяжко ранених відвезено до шпиталя.

В ТУРЕЧЧИНІ ПЕРЕВЕДЕНО РОЗДІЛ ЦЕРКВИ ВІД ДЕРЖАВИ.

КОНСТАНТИНОПОЛЬ, 12. квітня. — Турецький парлямент в Анґорі рішив одноголосно змінити конституцію і перевести розділ між державою а церквою. Згідно з тою зміною державну присягу треба буде складати, покликуючись на честь, а не на Аллаґа.

ПЕРЕЛЕТІЛИ ІНДІЇ ЗА ОДИН ДЕНЬ.

НЕБУВАЛИЙ РЕКОРД ФРАНЦУСЬКИХ ЛЕТУНІВ. — ХОЧУТЬ ПЕРЕЛЕТІТИ З ТОКІО ДО ПАРИЖА ПОЛУДНЕВОЮ ДОРОГОЮ ЗА 6 ДНІВ. — ДУМАЮТЬ ВИБРАТИСЯ В ДОРОГУ ЧЕРЕЗ ОКЕАН ДО НЮ ЙОРКУ.

ПАРИЖ, 12. квітня. — Скорше вітру летять французькі летуни Костес і Лебрі. А Париж очікує вже нетерпеливо їх повороту, щоби зробити їм приняттє, подібне до того, що його зроблено Линдберґови. Дорога їх представляється так: Неділя — Токіо, Понеділок — Ганой, Второк — Калькутта, Середа — Каракі. В четвер хочуть осягнути Алеппо, а в пятницю — Париж. Тепер перелетіли вони за один день поперек Індії, відбувши дорогу, довгу на 2,300 кільометрів. Завтра мають відбути дорогу довгу на 3,400 кльм., а позавтра на 3,500 кльм. Буде це рекорд, з яким не може рівнатися ніякий дотеперішній лет. До того летуни прибувають до своїх цілей дуже пунктуально.

По тій подорожі довкола світа, перелетівши Африку, океан, Полудневу Америку і Азію, виберуться вони сейчас знова в нову дорогу через Атлянтійський океан до Ню Йорку.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

"SVOBODA" ([illegible])
FOUNDED 1893
[illegible] newspaper published daily except Sundays and [illegible] at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.

Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 3, 1879.

Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES: Three cents a copy.		ПЕРЕДПЛАТА: Поодиноке число три центи.	
[illegible]	$ 7.00	На рік	$ 7.00
[illegible]	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
[illegible]	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
[illegible] Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
[illegible]	$10.00	На рік	$10.00
[illegible]	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
[illegible]	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.
За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery
Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346 JERSEY CITY N. J.

ЗАВАЖИЛА ТЕМНОТА

Хочемо звернути увагу на таку подію, з якої можна нам багато дечого навчитися. А та подія звязана з послідними виборами в старім краю.

Ми вже згадували, що на українських землях: Волині, Холмщині, Поліссі і Підляші на 17 мандатів правительственний бльок Пілсудського здобув 10 мандатів. Українські ліві партії, себто інтернаціональні, здобули 6 мандатів, а національний український табор на тих землях провалився. Поминаючи наше розбиття і польські репресії, годі собі уявити, як це можливе, щоби прим. на чисто українських землях Володимира Волинського, Ковля, Любомлі і Горохова могли Поляки здобути всі приналежні тим землям пять мандатів, а Украинці ні одного. Мусять бути отже тут якісь особливші причини нашої національної програної і вони дійсно є.

Як виказує статистика голосування, наші інтернаціоналісти здобули найбільше голосів на Підляші і Поліссі, себто на тих землях, де панує не тільки крайна темнота, але й крайна нужда. Доведені до розпуки люде пішли за дешевими, демагогічними кличами, за агітаторами, що обіцяли їм грушки на вербі. Це до певної міри природний обяв, який одначе буде мати в дальшім тягу погані наслідки, коли люде розчаруються і коли побачуть, що їх годовано гарними словами. Та всеж так люде наші пішли за українським голосом і вибрали Украинців хоч з інтернаціональною, а навіть москвофільською закраскою, але все таки формально — Украинців.

Але щож знова за причина, що на других землях, як от на Волині, вибрано самих польських послів з урядового бльоку Пілсудського? Хтож ту заважив? І от тут приходимо до дуже цікавого а заразом і болючого обяву. Бо не заважив тут Пілсудскі, ні Поляки, яких на тих землях обмаль, але заважила православна церква зі своїм синодом у Варшаві. Ото православний синод зі своїм митрополитом Діонізієм і епископами: Теодозієм, Александром і Алексієм видали перед виборами посланіе до православного духовенства і вірних, в якім підчеркнули свою льояльність до Польщі та заявили, що вони без впину моляться за польський уряд, щоби „в тишині і під його покровом могли всі, по словам Апостола, проводити тихую жизнь". Наслідок того посланія був такий, що неосвідомлені українські бідні вівці, слухаючи голосу своїх пастирів, огидних рабів і польських запроданців в митрополичих чи епископських коронах, голосували на польську лісту і вибрали як послів-вовків, самих польських послів.

Ми не знаємо, як довго прийдеться нам ще бути під Польщею. Але знаємо те, що Польща на протязі цілої історії надуживала церкви для своїх цілей, а церковна гіерархія піддавалася. Таке буде й далі. Тільки велика народна свідомість може нас виратувати з отого нещастя.

СУВЕРЕННІСТЬ НАРОДА

Раз-у-раз говоримо на політичному і на релігійному полі про справу суверенности. **Хочемо своеї суверенної, демократичної держави,** а у релігійних справах хочемо задержати суверенітет народу і вслід за цим домагаємося самоуправи в церковному житті і т. п.

Щож це є та суверенність народа? — Суверенність народа, це найвисше і найголовнійше право народа на своє самостійне життя, це право в тому розумінню, що нарід має бути сам творцем своїх життєвих норм.

Щоби як слід зрозуміти цю характеристичну прикмету народа — себто суверенність кождого народа, то нам треба докладно розібрати суть цеї справи із наукової точки зрілня.

Поняття „суверенність", це нове — недавне поняття. Воно проаналізоване наукою недавно.

Старинний світ не знає і не має поняття суверенітету народа. Старинний світ, головно великий мислитель грецький Аристотель у свойому творі „Політика" зясовує нам подібну прикмету народа, яку називає самовистарчаємістю, життяспосібністю (по грецьки автаркія).

Самовистарчаємим, себто — життяспосібним, після Аристотеля є лише такий нарід, котрий посідає всі матеріяльні добра, потрібні йому до життя. Під матеріяльними добрами треба розуміти 1) плодородний край; 2) здорове підсоння та 3) головно — доступ до моря — себто такі дані народа, в яких нарід о своїх власних засобах може істнувати — розвиватися.

З повисше сказаного стає зрозумілим, що старинний світ підпорядковував лише матеріяльні добра під поняття самовистарчаємости народа.

В середновічних та новійших часах, головно під впливом християнізму, постуляти життєві людей змінюються. Окрім матеріяльних дібр, людство виробляє собі поняття висших дібр —, себто нематеріяльних. А тими висшими добрами можемо уважати пр. свободу людей, самоуправу, добрий лад в суспільности, добре шкільництво, свободу віри, слова, преси і т. и.

Найвисшим одначе добром нематеріяльної натури для цілого народа є право народа на своє життя, право на свобідне, ніким не гамоване і від нікого независиме життя.

Як якийнебудь нарід, у якійнебудь справі, є від когонебудь зависимий, то річ зрозуміла, що цей нарід не є свобідний. **Всяка завсимість народа означає народнє нещастя, життєві пута, які гамують свобідний розвиток.**

Поняття про абсолютну свободу народа зачали ясно кристалізуватися в Італії. Речником і оборонцем найвисшого права народа на своє абсолютно независиме життя був великий мислитель Марсілій Падуанський, який жив від 1270—1342 р. Цей фільософ перший в науковий спосіб доказав світови, що кождий нарід має право на своє, ніким не гамоване життя. Іншими словами, Марсілій заговорив перший про суверенність народа, себто про прикмету дорослого, вольного народа і очеркнув суверенність ось так: **Суверенність народа, це його прикмета, це його сила (потестас) нормувати своє життя після власної вподоби і волі!!** В слід за цим, говорить Марсілій, кождий нарід є джерелом, з якого випливають всі закони, себто життєві норми, після яких має йти народне життя.

Марсілій полишив два твори політичного характеру:

1) „Tractatus de translatione imperii" = „Виклад про передання влади", та 2) „Defensio pacis" = „Оборона мира".

Написання наведених творів мало ось таку історичну підставу. В часах Марсілія велися страшенні боротьби між світською і церковною властю. Рівнож розгорілася вже боротьба між володарями держав і народами, які були під гнетом світських і духовних володарів. Папа римський голосив, що він має бути найстаршим володарем на церковному і на світському полі. Світські володарі-монархи, які не хотіли у світських справах признавати висшости папи римського, голосили, що папа має пильнувати церковного діла, а не вмішуватися до політичних справ. Ця боротьба потягала за собою виклинання регентів, королів, князів і політиків. За цим слідували підбурювання папою населення супроти державної власти, криваві різні, нищення країв — словом: претенсії до старшинства, права зверхности і жадання послушенства ширили руїну в полудньово-західній Европі.

Розумні люде мусіли шукати виходу і ратунку в тих тяжких часах, які по англійськи називаються „dark ages", та фільософічними міркуваннями старалися дійти до кореня зла. Одним із того рода мислителів був згаданий Марсілій Падуанський. Він у своїх творах не стає ані по стороні папи, ані по стороні королів чи князів. Так папа римський як і котрийнебудь світський володар не мають ніяк оправданого права до панування над народами, бо найсправедливійше право і найсвятійша правда є по стороні народа. „Potestas superans", себто право нормування своїм життям має сам лише нарід, а не хто інший! Правда, каже Марсілій у свойому творі „De translatione imperii", що нарід добровільно, без жадної принуки, може згодитися на те, щоби бути під володінням князя, або папи римського.

Признання і наукове узасадненнп права за народом, себто права на свою самовистарчаємість в розумінню моральних дібр-свійств, мало в дані часи переломове значіння. За Марсілієм йдуть такі великі уми як Макіявелі 1469—1527, Bodinus 1530—1596, John Milton 1608—1674 та Jean Jaques Rousseau („суспільний договір" 1762).

Всі наведені мислителі доказують, що найкрасше, коли править весь мозок народа. Рівнож у фільософічних міркуваннях, головно Марсілія, Milton-a і Rousseau, ми бачимо наукові докази, що нарід може дати мандат на правління своїми справами (світськими і духовними) — рівнож нарід може той мандат і відібрати і то так само добре світській як і церковній власти.

На закінчення цеї статті про суверенність нашого народа треба сказати, що боротьба нашого народа із Ватиканом в обороні своїх прав є цілком оправдана, бо в даному разі наш нарід, покривджений конкордатом.

Беручи дальше під розвагу стремління нашого народа добитись прав свойого суверенітету так на політичному, як і на релігійному полі, треба підкреслити, що наш нарід має за собою святе право без чиєїнебудь санкції на самовистарчаємість в матеріяльному і моральному розумінню, бо він є суверенний.

Др. В. Клодницький.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

В ЛАБЕТАХ ЗАХІДНОЇ КУЛЬТУРИ — В ПОЛЬЩІ.

(Зі споминів Українського Січового Стрільця).

(Далі)

В ЛАБЕТАХ

Не знаю, як там далі велося в тім Перемишли, нехай відізветься хтось, хто знає більше, бо моя думка була одна: як лише вирватись з того пекла? Один тільки плян і думка: утікати й утікати! Вдалося нам се одного дня, мені й тром товаришам. Вибігли ми з бараків і забігли під містом до одного Жида-коршмара, щоб скритись. Цей приняв нас і закликав сейчас поліцію. Нас зловили і всадили назад за дроти на то саме місце. Що ми за ту утечу вже дістали, нехай на далі тільки сам знаю, бо вірити певно ніхто не буде.

І далі пішла та зупа і той „ґрінцайґ", аж одного дня входять в табор якісь польські старшини, скликують всіх полонених і говорять: „Панове! Може кто ма охотен поехаць до пануф на робити до Руской Польскі? Там бендзеце робіць і есьць лепей. Лепей Вам бендзе як тутай в тим табоже".

Я аж зрадів. Як буде, то буде. Може гірше не буде, як тут. Може по дорозі вдасться якось зникнути, а може таки там буде лучше. Роботи — не боюся. Щоби тільки чоловік мав що їсти. Так я роздумую і перший руку підношу. І товариші мої найближчі і дальші, може яких дві сотні а може й більше. Всіх нас взяли на бік. Приказано нам все забрати, що хто ще має. Я готовий в тому, що на мені і в мені.

Уставили нас чвірками і ми помашерували містом на Засяннє, де нас мали завагоновувати. Загнали нас на Засянню в такі малі муровані без вікон бараки, що люди мліли від спеки й духоти. Ми все мусіли стояти. Сісти не було місця. Виходки були в середині і смрід та сирість була в возах така, що дихнути не можна. Двері замкнені. Хоч гинь. Думаю: но, буде нам та Руска-Польска, та робота у пануф.

Прийшов час, що нас почали заваґоновувати у ваґони, що вапно возили. Підлога й стіни булі від вапна чи фарби. Не дали навіть часу вимести вагон. Запхали не менше 50 людий в середину. Духота — тіснота. Засунули двері і по два пости поставили на даху над дверми. Я на щастя вліз може послідний і примістився під самі двері і притулив рот в шпарку дверий, щоб бодай свіжого воздуху вдихати. Так чекаємо відізду. Куди? — ніхто не знає. Чекаємо годинами на той відізд. Вже темніє а ми в тісноті все ждемо відізду. Вже нездужали хлопці. Почали оден на другого падати на коліна, одні засипляти, другі замлівати.

Сидячи, я нагло проснувся: чую, штовхнула машина у ваґони. Через якийсь час сто[illegible] машина потягла собою вагони з живими трупами. Як звичайно, австрійська льокалька: дир тай дир, хитається поволі і везе не так як тут в Америці експрес. Вже день. Сонце високо. Де ми, ніхто не орієнтується. Везе нас. Бачимо зелені поля, ліси, видніють села, аж думки мимоволі затужили жити вільно. Як гарно було би бути на сім полі, в тім ліску, в тім селі, щоб тільки хтось приняв мене за кусок хліба день і ніч орати... Коби тільки вирватись з цеї тяжкої неволі. Це тільки місяць був того горя, тої Голгофти, а мені здавалось, що я вже роки в неволі. Такі дні довгі а ночі ще довші. Не одна слеза покотилась по тій шпарці закритих дверий. У душі плач і ридання.

Нараз трах! Виломлюють хлопці дошку в підлозі а другі знова ґратики в вагоні підважують. Думаю: може і я випхаюся тою дірою і втечу — сховаюсь, ніхто мене не злапає.

Та над тою дірою стояло нас пятьдесять, і всі ми хотіли вийти. Виважили ґратики, одні других підсаджують і скачуть на долину. Другі спускаються дірою підлоги і тікають. Кождий преться, щоби чим скорше вискочити. Видно, таке йде й по інших ваґонах. Нараз чути стріли, поїзд застановляється, а в напрямі ліска зі всіх ваґонів тікають то одинцем то більшими гуртками. Бігання Поляків, стрілянина. Богато втекло, а богатьох полапали. Почали їх бити прикладами, кількох убили на смерть, решту загнали назад у ваґони і поїзд рушив дальше.

Так ми пришкандибали тим славним поїздом через два дні на стацію Ковель, на Волині. Тут ми постояли пів дня. Почастували нас хлібом, свіжим, ще горячим, на пів сирим. Тут я побачив, що це їх робота нас виголоднілих нагодувати горячим хлібом і сирим хлібом, це чиста хороба й неминуча смерть. Так було. Та хлопці, не дивлячись, що хліб сирий і горячий, хоч одні других остерігали, але голод не пан. Кождий рвався й їв, бо голоден. Я шкіру зїв а мякуш викинув.

Поїзд рушив дальше. Вже доїхали до знаного Берестя Литовського. По кількох годинах нашої їзди починаються зойки, крики. Хапають хлопців корчі від сирого хліба. Один перевертається, другий кричить на пів мертвим голосом: „Ой, умираю! Не витримаю!" І та діра, що була в підлозі, не була вже для втечі нікому в голові. Кождого розібрало в середині і хто всів на ту діру то і секунди не всидів, бо оден другого зганяв. Мене самого з тих криків млоїло корчами, але вратувало мене те, що я запанував над собою. Можливо, що польські культурники додали щось до хліба навмисне. Заки ми доїхали до Берестя то двох померло в нашім ваґоні. Так ми їх і оставили в ваґоні, як приїхали на стацію Берестя.

(Далі буде).

Прогибіція.

Гість приходить до крамниці, в якій продається конфітури, конденсовані овочі і т. п.

— Маєте може черешні з лікером?

— Ні, — каже купець — таких річей ми не продаємо від часу прогибіції. Але ось-тут — і при тих словах показав великий картон — маємо таксамо щось доброго.

—o—

Мати післала маленьким синком священикові грушок. Священик узяв і каже:

— Ну, мій сину, подякуй мамі, а як я стріну маму, то ще також подякую їй, що прислала мені десять таких гарних грушок.

— Ах, — ах, прошу отця, прошу подякувати мамі за чотирнацять грушок.

В. Кедровський.

1917 РІК.

(82)

„В 9 годин 40 хвилин вечером, при відізді, декільки душ з козаків першого ешалону дали сальву в повітря на честь Києва. Одночасно почули невідомо чиї стріли з боку маґазину та в напрямі відходячого ешалону. Далі ця стрілянина по мірі відізду ешалона збільшилася з боку залізничних шляхів і особливо від стації Соломенка. В часи проїзду ешалону мимо стації „Київ-Другий" почали стріляти по ньому міліціонери. Публика протестувала проти нічим невикликаних стрілів, але міліціонери стріляючих не спинили, поки не пройшов ешалон. Після того міліціонери й кірасири засіли на лінії, що веде до товарової стації (Київ), близько полотна залізниці за будинками та ваґонами, готуючись до стрічі другого ешалону.

„Начальник другого ешалону категорично заборонив давати сальви. Салдати послухали. При відході другого ешалону почулися з боку Батаєвої гори поодинокі стріли, котрими смертельно ранено одного Богданівця. В міру посування ешалону, як з лівого, так і з правого боку залізничого шляху ешалон обстрілювали. Коли ешалон зблизився до пасажирського двірця (Київ-І), стрілянина з боку стації збільшилася, [illegible] на оклики, що почулися з відкритих ваґонів: „не стріляти". В часі дальшої їзди ешалон далі обстрілювали. За Кадетським мостом, де ешалон затримався, на час припинилася стрілянина. Підраховано було забитих 5 і поранених 18 людей.

„Ешалон рушив далі, але біля Волинського Посту на приказ команданта стації „І. Пасажирський" ешалон затримався. В той час з високого насипу хтось знову почав стріляти до поїзду. Начальник ешалону наказав загасити світло у ваґонах і не виходити з них, але стрілянина продовжувалась. До того почали обстрілювати ешалони зі скорострілів. Хтось навіть корегував стрілянину, наказуючи стріляти низче. Потім ваґони оточили кірасири, що почали кричати: „вихаді с ваґанов, аставляй аружіе". Захоплених безоружних Богдановців почали відправляти окремими ґрупами на стацію, поводячись з ними грубо. Людей били прикладами рушниць. Розброювання переводилося з насильствами й наругами, при чім чулися оклики: „Ми вам покажем автономію". Одного Богданівця-салдата вбито вже після того, як у нього відібрали рушницю. Одного розрубано шаблею, як свідчати самі-же кірасири. Лікар ешалону просив ротмістра кірасирів дозволу зробити перевязку раненим, але той не дозволив. Офіцири полку також обезброєні й підпали насильству й наругам. Ешалон відведено на резервний тор, а річі офіцирські розграбовано. О 4. годині ранком офіцирів відвели до почекальні стації, а на приказ Оберучева відіслали назад до Києва. Загальної кількости жертв ще не встановлено. Частину другого ешалону відправлено на стацію Боярка, де їх зустріли кірасири й донські козаки, вивели з вагонів на площу та оточили. Центральна Рада і Ґенеральний Комітет утворили комісію для розсліду подій. Просіть начальника Штаба фронта призначити від себе слідчу комісію, бо комісії від командуючого округою ніхто вірити не буде. — Петлюра".

— Добре, негайно передам це Скріпчинському. Сам їду в „Іскомітюз" (Виконавчий Комітет Півд.-Зах. Фронта), щоби подати інформації. Я скінчив.

Внизу на коритарі я стрів М. Удовиченка, члена іскомітюза Сервертника та ще з ними невідомого мені штабс-капітана. Передавши телеграфічну стрічку М. Удовиченкови з проханням негайно літи до начальника Штаба Фронта й там передати її Скріпчинському, або безпосередно ґенералові Духоніну, сам я з Сервертником пішов до „Іскомітюзу". У мене залишилась копія переказу Петлюри, яку я зробив собі при апараті підчас передачі. З цією копією як документом я вів розмову з членами Виконавчого Фронтового Комітету.

— Чи ви знаєте того офіцира, що стояв з нами, коли ви підійшли? — питається мене Серветник по дорозі до Комітету.

— Ні, не знаю. Або що?

— Це-ж молодший брат М. Удовиченка, Олександер Удовиченко, загорілий наш ворог. Часто свариться навіть зі своїм братом, що той возиться з Українцями. От і тепер він там у квартирмайстерстві дуже гостро нападав на Богдановців та на Центральну Раду. Це дуже неприємно, що брат його М. Удовиченко, який і сам по українськи не говорить, часто виконує обовязки представника Ґенер. Комітету. До нього буде завжди недовіря українських вояків.

— Один брат — одне, а другий брат — друге. Це абсолютно ніякого значіння не має. М. Удовиченко веде працю свою честно і з користю для нас. Тому немає жадних причин йому недовіряти. А на те, що хтось щось буде говорити, або думати, звертати уваги не слід. Треба вам і Фронтовій Раді М. Удовинченка в роботі підтримувати.

Між иншим цей самий Олександр Удовиченко пізніше прийшов на службу до української армії та став в числі кращих її ґенералів.

З ним сталася еволюція під тиском зовнішних обставин, яку пережив не один з цінних фаховців нашої армії. Коли большевики захопили владу в Росії, то частина офіцирства, сподіваючися знайти відповідні умови до праці серед українського війська, пішла на службу в українську армію. Частина, але дуже невелика, пізніше пережила еволюцію в своїх внутрішних переконаннях та залишилася на всьому тяжкому шляху боротьби нашої армії в лавах її, а пізніше стала цілком національно переконаною та залишилася в національних лавах борців навіть в тяжких умовах еміґрантського життя. До цієї катеґорії належить і О. Удовиченко.

Він став до праці з С. Петлюрою, коли той залишив посаду Ґенерального Секретаря по Військовим Справам та почав формувати Кіш Слобідської України. Взагалі тоді біля С. Петлюри скупчилася певна ґрупа російського офіцирства на чолі з ґенералом Геруа, який пізніше лишив Українців та пішов до Денікіна. Тодіж з С. Петлюрою працювали ріжні здібні старшини, як наприклад ґенерал Кірей, що теж пішов до Денікіна та був потім у Врангеля, підполковник Кельчевський та инші.

Побачивши, що Українці також не зможуть устояти проти большевиків та що ідеї українства суперечні ідеї збереження Єдиної Росії, вони залишили українські лави. Лишилися з тих, що прийшли підчас большевизму, лише одиниці й між ними Олександер Удовиченко, що для української військової справи стало великим плюсом. З таких старшин пізніше випробилися дійсно українські патріоти.

Дальше буде)

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

за місяць март 1928 р.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
1.	367.09	140.	45.69
2.	176.46	141.	21.70
3.	69.11	142.	105.72
4.	79.50	143.	25.55
5.	78.52	144.	51.67
6.	31.68	145.	47.69
7	186.63	146.	182.06
8.	170.96	147.	358.97
9.	125.08	148.	10.41
10.	182.30	149.	37.62
11.	7.93	150.	20.09
12.	110.85	151.	76.19
13.	41.05	152.	65.32
14.	63.27	153.	18.53
15.	41.71	154.	42.35
16.	38.55	155.	317.63
17.	27.84	156.	91.80
18.	110.86	157.	39.63
19.	9.19	158.	29.83
20.	153.63	159.	63.48
21.	58.04	160.	80.84
22.	87.12	161.	99.00
23.	27.52	162.	56.57
24.	117.47	163.	93.70
25.	46.04	164.	79.65
26.	43.10	165.	96.87
27.	52.17	166.	16.02
28.	174.92	167.	37.82
29.	170.49	168.	132.52
30.	74.81	169.	35.92
31.	123.51	170.	180.41
32.	34.00	171.	44.66
33.	60.32	172.	35.09
34.	102.49	173.	21.82
35.	17.28	174.	30.24
36.	78.84	175.	94.16
37.	65.30	176.	35.70
38.	231.69	177.	70.70
39.	114.15	178.	36.66
40.	32.01	179.	160.78
41.	36.55	180.	7.43
42.	100.97	181.	132.04
43.	62.82	182.	115.33
44.	145.06	183.	104.27
45.	173.02	184.	7.33
46.	32.79	185.	87.89
47.	25.24	186.	62.25
48.	44.23	187.	48.66
49.	17.52	188.	22.94
50.	34.40	189.	38.57
51.	53.73	190.	9.60
52	30.74	191.	73.62
53.	48.28	192.	61.34
54.	20.05	193.	156.00
55.	52.31	194.	14.76
56.	87.83	195.	33.60
57.	102.45	196.	34.31
58.	91.90	197.	31.28
59.	136.60	198.	55.77
60.	16.43	199.	9.76
61.	57.15	200.	75.30
62.	76.83	201.	52.55
63.	245.59	202.	32.36
64.	71.65	203.	93.53
65.	280.72	204.	70.52
66.	104.05	205.	20.06
67.	122.62	206.	312.69
68.	31.41	207.	45.30
69.	86.55	208.	34.25
70.	250.88	209.	109.88
71.	14.76	210.	40.53
72.	52.94	211.	122.67
73.	88.11	212.	30.47
74.	64.77	213.	264.73
75.	93.58	214.	44.21
76.	220.16	215.	33.02
77.	93.15	216.	38.69
78.	139.11	217.	320.70
79.	3.51	218.	259.92
80.	34.53	219.	49.04
81.	126.54	220.	114.70
82.	52.06	221.	305.24
83.	77.18	222.	19.68
84.	20.07	223.	152.30
85.	119.62	224.	9.00
86.	171.40	225.	31.61
87.	106.25	226.	18.64
88.	6.05	227.	61.07
89.	12.41	228.	50.82
90.	218.26	229.	200.68
91.	203.94	230.	210.89
92.	15.49	231.	53.01
93.	49.14	232.	56.37
94.	178.36	233.	56.73
95.	67.03	234.	132.34
96.	156.02	235.	133.91
97.	58.80	236.	82.01
98.	147.27	237.	155.70
99.	151.93	238.	58.39
100.	75.77	239.	182.24
101.	56.20	240.	12.72
102.	301.76	241.	71.04
103.	63.37	242.	119.57
104.	180.17	243.	92.46
105.	141.83	244.	27.84
106.	195.81	245.	116.29
107.	54.28	246.	33.51
108.	98.60	247.	229.76
109.	92.78	248.	43.61
110.	25.27	249.	31.35
111.	38.10	250.	17.40
112.	157.61	251.	126.49
113.	89.43	252.	49.61
114.	55.87	253.	62.47
115.	23.98	254.	117.70
116.	63.86	255.	68.14
117.	75.26	256.	30.40
118.	68.58	257.	51.85
119.	37.69	258.	30.39
120.	142.48	259.	146.65
121.	84.00	260.	24.90
122.	47.63	261.	21.67
123.	95.49	262.	39.98
124.	91.50	263.	55.73
125.	16.85	264.	24.21
126.	80.63	265.	41.48
127.	99.97	266.	83.75
128.	58.61	267.	38.50
129.	32.31	268.	56.77
130.	206.97	269.	40.22
131.	54.58	270.	139.17
132.	119.86	271.	34.48
133.	149.79	272.	7.13
134.	34.03	273.	87.64
135.	103.73	274.	136.38
136.	133.56	275.	74.82
137.	140.84	276.	365.93
138.	49.30	277.	62.35
139.	62.10	278.	47.49

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
279.	8.38	335.	45.20
280.	103.82	336.	144.01
281.	19.55	337.	14.19
282.	168.50	338.	219.60
283.	106.28	339.	59.63
284.	26.71	340.	20.18
285.	38.15	341.	58.08
286.	63.26	342.	175.12
287.	10.97	343.	18.18
288.	187.48	344.	48.40
289.	25.93	345.	96.59
290.	50.87	346.	18.68
291.	26.76	347.	48.99
292.	229.45	348.	11.09
293.	24.52	349.	54.24
294.	44.27	350.	61.64
295.	177.16	351.	36.27
296.	203.11	352.	69.37
297.	12.48	353.	18.17
298.	51.83	354.	36.38
299.	61.16	355.	42.86
300.	241.51	356.	46.94
301.	97.47	357.	33.39
302.	8.76	358.	40.49
303.	55.40	359.	27.39
304.	44.18	360.	60.24
305.	66.21	361.	260.20
306.	17.45	362.	30.63
307.	27.26	363.	117.04
308.	93.99	364.	222.15
309.	32.42	365.	89.34
310.	34.24	366.	11.50
311.	16.13	367.	214.78
312.	47.95	368.	18.66
313.	13.81	369.	158.69
314.	12.05	370.	191.85
315.	16.56	371.	97.07
316.	206.93	372.	12.24
317.	95.18	373.	19.36
318.	101.25	374.	15.67
319.	22.52	375.	21.79
320.	83.92	376.	7.06
321.	103.34	377.	20.16
322.	23.55	378.	17.15
323.	47.07	379.	52.38
324.	111.05	380.	20.70
325.	46.81	381.	29.16
326.	149.30	382.	13.50
327.	33.99	384.	91.19
328.	14.37	385.	174.28
329.	15.86	388.	168.89
330.	93.16	392.	15.97
331.	33.48	393.	25.32
332.	59.93	396.	74.21
333.	93.21	400.	52.99
334.	126.40	401.	28.52

З місячних вкладок старих родів обезп. $31,766.77

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
10.	90	78.	3.61
16.	1.78	83.	6.70
25.	5.46	84.	2.45
26.	13.28	85.	6.75
29.	3.25	87.	6.12
31.	14.29	91.	2.77
34.	4.34	92.	2.52
37.	1.61	94.	5.89
38.	8.91	97.	16.19
49.	4.17	99.	3.55
56.	4.52	102.	7.59
59.	11.55	106.	3.26
64.	2.66	110.	6.77
65.	4.90	112.	3.91
67.	2.68	130.	13.68

Відділ	Заплатив	Відділ	Заплатив
131.	4.34	276.	18.90
133.	4.97	277.	1.72
137.	3.54	278.	1.04
138.	3.59	281.	12.76
142.	2.67	284.	1.32
143.	2.62	287.	1.36
144.	11.44	295.	4.25
147.	7.97	301.	1.74
160.	22.99	309.	5.07
163.	2.51	322.	2.04
167.	2.04	323.	4.19
168.	5.70	324.	1.90
177.	17.36	326.	10.18
179.	2.16	332.	1.99
187.	2.00	333.	2.45
195.	6.89	338.	12.62
204.	3.53	344.	3.56
206.	12.39	346.	2.04
211.	6.46	350.	1.70
217.	10.62	356.	39.05
218.	2.56	357.	8.43
221.	9.23	359.	4.62
229.	3.68	361.	8.10
237.	3.05	363.	5.69
239.	6.93	366.	3.77
245.	8.86	372.	11.34
246.	1.29	377.	3.47
247.	7.99	382.	4.31
251.	30.08	385.	6.34
266.	8.08	388.	3.99
271.	1.70		

З місячних вкладок нових родів обезп.	$ 580.24
Разом від членів	$32,347.01
Поцент від бондів	1,145.00
Процент від морґечів	3,679.77
Сплати морґечів	1,661.42
Сирітські части по бл. п.:	
Ірон Зиндран, в. 276	343.70
С. Маркович, в. 380	200.00
Разом	$39,376.90

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

Ірон Зиндран, в. 276	982.00
Микола Тимців, в. 130	500.00
Й. Замулінський, в. 223	1,000.00
Марія Корба, в. 134	1,000.00
Петро Тупиця, в. 263	250.00
Микола Савчак, в. 312	250.00
Антін Рос, в. 309	100.00
Ст. Маркович, в. 380	1,000.00
Петро Шпак, в. 1	1,000.00
Іван Фесанич, в. 297	1,000.00
Мик. Дзвінчик, в. 30	935.65
Тимко Шеремета, в. 179	1,000.00
Іван Міняк, в. 163	500.00

Запомоги з фонду запомогового:

Андрій Тельманик, в. 82	25.00
Ст. Лещишин, в. 99	100.00
Іван Дзят, в. 108	50.00
Мих. Твардонь, в. 109	50.00
Теодор Шумарей, в. 113	50.00
Іван Семан, в. 117	50.00
Яцентий Слобода, в. 155	75.00
Зофія Униско, в. 167	50.00
Григорій Юнко, в. 187	50.00
Дмитро Бойко, в. 187	50.00
Василь Філь, в. 193	50.00
Талька Бігуняк, в. 195	25.00
Василь Теплий, в. 200	250.00
Іван Мисливий, в. 230	50.00
А. Кобилянський, в. 237	50.00
Гр. Матковський, в. 237	50.00
Мих. Смаль, в. 243	75.00
Михайло Маряк, в. 273	50.00
Т. Кулявець, в. 295	50.00
Григ. Маслюх, в. 342	75.00
А. Процишин, в. 361	75.00
Кат. Пантелюк, в. 374	50.00

Виплати з фонду сирітського по бл. п.:

Йосиф Дмитрик, в. 39	270.36
Ізидор Пукало, в. 78	157.57
Дмитро Юшка, в. 217	100.00
Петро Федик, в. 57	100.00
Марія Варґа, в. 223	51.50

Виплати з фонду народного:

На інвалідів, школи і бурси, часть друга, згідно з ухвалою гол. річного засідання	500.00

Виплати з фонду адміністраційного.

Свобода за орган	3,960.60
Платня гол. уряду	540.00
Рент за офіси У.Н.С.	100.00
Асекурації	108.80
Стейти за лайсенси	156.00
Прибори в офісах	23.00
Кошти подорожі і дієта гол. предсідателя	34.00
Кошти замкнення води 81 Ґренд ул.	22.00
За печатки для відділів	27.60
Видатки канцелярійні: почта, телеф. і т. п.	50.74

Видатки на реальність:

Архитект за праці, перша часть	2,920.05
Перміт на будову	201.00
Разом	$20,240.87

ЗІСТАВЛЕННЄ

Готівка з кінцем міс. лютого остала	$412,590.77
Прихід за март	39,376.90
Разом	$451,967.67
Розхід за март	20,240.87
Готівка з кінцем міс. марта остає	$431,726.80

БІЛЯНС:

Стан чинний:

Готівка	$431,726.80
Морґечі	870,387.50
Бонди	511,763.05
Реальність	33,990.41
Друкарня	3,000.00
Разом	$1,850,867.76

Стан довжний:

Фонд посмертний	$1,272,529.78
„ резервовий	278,129.38
„ адміністрац.	40,606.95
„ запомоговий	55,261.12
„ народний	8,552.79
„ конвенційний	25,648.62
„ сирітський	170,049.12
Разом	$1,850,867.76

Теодор Грицей, гол. предс.
В. Левчик, гол. касієр;
Р. Слободян, г. фін. секр.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

за місяць март 1928 р.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1.	23.85
2.	16.95
3.	12.60
4.	2.48
5.	7.00
6.	2.70
7.	27.45
8.	13.95
9.	24.08
10.	5.65
12.	1.80
13.	2.95
14.	1.80
15.	7.45
16.	8.10
17.	2.70
18.	9.70
20.	7.90
21.	7.65
22.	16.43
23.	2.50
24.	16.90
25.	1.60
26.	4.30
27.	3.60
28.	25.05
29.	17.55
30.	8.60
31.	23.65
34.	18.00
35.	2.48
38.	22.50
39.	8.78
40.	3.60
41.	1.80
42.	9.23
43.	5.25
44.	21.15
45.	11.70
46.	50
47.	2.55
50.	5.40
51.	1.60
52.	75
53.	6.30
54.	50
55.	7.65
56.	20.05
57.	6.75
58.	10.35
59.	14.90
60.	1.80
61.	5.40
62.	9.00
63.	26.10
64.	6.00
65.	31.75
66.	3.15
67.	13.95
68.	2.50
69.	4.50
70.	24.98
72.	10.50
73.	8.10
74.	3.15
75.	17.80
76.	29.93
77.	7.65
78.	1.55
80.	4.28
81.	7.90
82.	6.45
83.	12.88
85.	13.75
86.	7.45
87.	14.20
88.	90
89.	3.80
90.	32.20
91.	24.10
93.	3.85
94.	14.85
95.	6.30
96.	11.50
97.	9.90
98.	8.10
99.	20.95
100.	7.20
102.	24.75
103.	3.40
104.	22.05
105.	10.15
106.	4.30
107.	7.20
108.	8.10
109.	9.90
110.	90
112.	15.15
113.	5.40
114.	7.90
115.	25
116.	9.70
118.	3.60
120.	16.20
121.	13.05
123.	9.50
124.	14.40
126.	3.83
127.	10.35
128.	7.45
130.	8.10
131.	6.90
132.	22.45
133.	6.75
135.	5.50
136.	18.68
137.	18.90
139.	3.85
140.	90
142.	11.50
144.	3.25
145.	1.80
146.	16.88
147.	51.98
148.	4.50
149.	7.65
151.	3.50
152.	50
153.	2.25
155.	50.20
156.	10.90
158.	1.80
159.	9.00
160.	11.95
161.	9.40
162.	5.40
163.	9.68
164.	8.35
165.	2.95
166.	2.48
167.	2.95
168.	18.70
170.	11.03
171.	25
172.	1.65
174.	4.10
175.	6.75
176.	2.55
177.	8.35
179.	23.40
181.	14.40
182.	7.95
183.	3.60
185.	5.00
188.	1.15
189.	3.40
191.	3.45
192.	2.70
193.	8.10
196.	2.95
197.	90
198.	2.50
200.	13.30
201.	5.40
203.	7.65
204.	3.40
205.	4.35
206.	41.40
207.	4.05
208.	2.05
209.	13.05
210.	4.75
211.	9.00
212.	1.65
213.	20.93
214.	8.80
217.	33.52
218.	38.50
219.	4.28
220.	17.78
221.	15.00
223.	22.50
224.	1.35
226.	2.50
227.	3.15
228.	5.00
229.	18.50
230.	20.05
231.	7.88
232.	4.50
233.	25
234.	27.70
235.	4.05
236.	4.50
237.	16.88
238.	2.95
239.	22.50
241.	7.90
242.	13.55
243.	18.25
244.	3.15
245.	15.10
246.	3.60
247.	33.15
248.	5.25
250.	1.35
251.	11.70
252.	5.35
253.	2.70
254.	3.60
257.	1.13
258.	4.50
259.	18.20
260.	4.95
261.	2.05
262.	6.97
263.	6.30
264.	3.60
265.	2.70
266.	4.50
267.	3.40
268.	3.65
269.	3.60
270.	18.00
271.	2.95
273.	9.25
274.	11.03
275.	7.45
276.	53.80
278.	10.50
281.	3.15
282.	25.88
283.	9.00
284.	3.85
285.	4.55
286.	1.15
288.	26.00
289.	3.60
290.	4.73
292.	20.25
293.	1.50
294.	4.05
295.	18.45
296.	9.00
297.	3.45
298.	6.75
299.	2.70
300.	18.00
301.	11.25
302.	75
305.	2.50
306.	50
307.	3.45
308.	17.35
309.	2.70
310.	4.95
312.	8.00
314.	1.45
316.	22.05
317.	10.60
318.	5.63
320.	8.55
321.	15.55
323.	8.10
324.	11.03
326.	17.10
327.	3.50
328.	2.70
330.	3.85
331.	4.50
332.	6.30
333.	10.20
334.	9.00
335.	2.70
336.	11.25
337.	1.15
338.	26.35
339.	10.13
341.	5.63
342.	27.45
343.	2.50
344.	5.00
345.	12.45
346.	4.50
347.	5.40
349.	75
350.	2.48
351.	4.00
352.	8.10
355.	3.83
356.	1.50
357.	4.30
358.	3.15
359.	2.90
360.	8.55
361.	22.10
362.	3.20
363.	18.45
364.	15.30
365.	12.15
366.	1.80
367.	13.95
368.	75
369.	25.95
370.	8.35
371.	14.25
372.	50
374.	2.70
378.	1.15
379.	3.60
380.	4.95
384.	14.40
385.	21.15
388.	13.05
396.	12.15
401.	3.83

З місячних вкладок	$3,008.63
Процент від морґечів	682.00
Сплати морґечів	6,000.00
Разом	$9,690.63

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

Іван Околіта, в. 206	18.00
Іван Кріль, в. 16	306.00
Марія Томко, в. 31	346.00

Виплати з фонду адміністраційного:

Платня помічних сил	275.00
Видатки канцелярійні	17.76
Разом	$962.76

ЗІСТАВЛЕННЄ:

Готівка з кінцем міс. лютого остала	$61,581.18
Прихід за март	9,690.63
Разом	$71,271.81
Розхід за март	962.76
Готівка з кінцем міс. марта остає	$70,309.05

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$70,309.05
Морґечі	40,100.00
Бонди	17,318.00
Разом	$127.727.05

Стан довжний:

Фонд посмертний	$95,611.01
„ адміністрац.	32,116.04
Разом	$127.727.05

Теодор Грицей, гол. предс.
В. Левчик, гол. касієр;
Р. Слободян, г. фін. секр.

БРАТАМ!

Зима була, минається,
Сонце дужче сяє,
Тільки наші вороженьки
Ще й досі гуляють.
Украв циган Буковину
Зелену, пишну,
Лях проклятий Галичину
У лабетах тисне.
А кацап брудний розсівся
На Дніпрі-Славуті,
Кує монгол ще міцніші
Україні пута.
Північ, Схід, Полудне, Захід —
Всі мов ті звірюки;
Точуть кровцю з України,
Чинять страшні муки.
Браття милі, не спускайте
Руки у долину!
Не вмремо ми, сміло стійте,
За свою вітчину.
З кожним роком більше нас є.
Час слушний надходить —
Духа волі України,
Кат не заскородить.

Никола Костів.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

—o—

ФИЛАДЕЛФІЯ, ПА.

З УКРАЇНСЬКОЇ СТРІЛЕЦЬКОЇ ГРОМАДИ.

На Дім Інвалідів.

Дня 10. квітня вислано до Краєвого Товариства Опіки над Інвалідами суму $162. Поіменний виказ жертводавців проголоситься в листі ч. 5.

З огляду на наближаючіся Зелені Свята, коли то переводиться збірка на Інвалідів, взиваємо всі Стрілецькі Гуртки та шановних колекторів перевести збірку а зібрані гроші пересилати негайно до своїх центральних організацій або чеком платним на адресу:

Ukrainian Legion
Box 578, Philadelphia, Pa.

Сегорічна збірка повинна випасти як найкраще, бо від цего залежатиме, чи Інваліди одержуватимуть сталі допомоги чи ні.

Українська Стрілецька Громада в Канаді.

В Канаді, у Вінніпеґу, зорґанізовано самостійну стрілецьку орґанізацію, якої цілі та статут рівнозвучні зі статутом та цілями нашої Громади. Вважаючи, що територіяльно самостійні орґанізації краще зможуть виконувати свої завдання, та з огляду на співзвучну працю обох організацій, Управа переслала всі Членські Листи канадійських членів до Громади в Вінніпеґу.

Витаючи нову стрілецьку орґанізацію іменем орґанізованого стрілецтва в Злучених Державах, бажаємо новій орґанізації повного успіху та взиваємо всіх Стрільців в Канаді звертатися на будуче у всіх справах до Громади в Вінніпеґу на адресу:

Українська Стрілецька Громада
Бокс 2121,
Вінніпеґ, Ман., Канада.

Засуд смерти на Атаманчука і Вербицького.

Черговий політичний процес у Львові, в якому засуджено на смерть Отаманчука і Вербицького а 15 инших молодих Українців на 18 літ тяжкої тюрми, виказав повну варварськість окупантських суддів. Ні Атаманчукови ні Вербицькому ні иншим оскарженим не доказано вини, чого доказом, що ні оден засуд не западає однозгідним рішенням суддів присяглих.

Атаманчук і Вербицький, як і більшість засуджених це б. члени Української Армії і тому нашим обовязком стати в їх обороні та виказати перед всіма ветеранськими та військовими орґанізаціями світа про окупантський терор супроти українського населення. Цю працю поведемо спільно з Громадою в Канаді та стрілецькими орґанізаціями краю.

Орґанізаційні справи.

Пригадуємо членам Громади, що членська вкладка на 1928 р. виносить 10 центів в місяць. Заплачена вкладка як і инші датки мають бути потверджені скарбником Гуртка зглядно Громади на членських посвідках.

З огляду на кошти пропаґанди в справі засуджених, пересилати вкладки негайно до Управи Громади.

Взиваємо всіх б. членів Армії — без огляду на їх політичні чи релігійні переконання, вступити в члени Громади, бо від нашої скількости та активности залежатиме успіх нашої праці.

З нагоди Свят Воскресення бажаємо всім членам Громади, всім стрілецьким орґанізаціям та всім членам Армії Веселих Свят та воскресення нашої нації до **самостійного державного життя.**

Управа Української Стрілецької Громади.

МІТІНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

ДЖЕРЗИ СИТІ, Н. ДЖ. Тов. Укр. Січ, від. 170, повідомляє своїх членів, що місячні збори відбудуться в пятницю, 13. квітня, о годині 7-ій вечер, в гали під ч. 72 Morris St. На ці збори кождий член повинен обовязково явитися, бо мається рішати важні справи. — В. Пасічняк, секр.

РОМ, Н. Й. Бр. св. Арх. Михаїла, від. 121, повідомляє своїх місцевих і позамісцевих членів, що мітінґ зістав перенесений на неділю, 22. квітня в годині 2-ій попол. в п. Ф. Клара, 225 S. Washington St. Проситься всіх членів прийти на мітінґ і вирівнати свої залеглости, бо в противнім разі з довгуючими поступиться після статута. Неявившийся член заплатить 50 ц. кари, а урядник 1 дол. — Мих. Павелко, предс.;; Семеон Сверидюк, кас.; Василь Чуйко, секр.

ЧЕСТЕР, ПА. Уряд Бр. Сош. св. Духа, від. 237, подає до відома всім членам, що квартальний мітінґ відбудеться в неділю, 22. квітня в шкільнім приюті. Не явившогося члена на мітінґу кара не мине. — Петро Мохайлиця, секр.

НЮ ЙОРК, Н. Й. Тов. Дністер, від. 361, повідомляє всіх місцевих і позамісцевих членів, що місячний мітінґ відбудеться в суботу, дня 14. квітня, в годині -ій вечеро8м, в Укр. Нар. Домі, 217-219 E. 6th St., в сали ч. 2. Кождий член повинен явитись на сей мітінґ, бо є важні справи до вирішення. Рівнож проситься аплікантів, котрі зголосилися вступити до Тов. Дністер і У. Н. Союза, нехай зволять прийти в означений день на мітінґ. — Михайл оОлексів, рек. секр.

— Не знаю, що це таке, але я не маю щастя: що лише зачну, то все проти себе маю фаральне число.

— Щож то за феральне число?

— Тринацять! Дванацять присяжних судів і предсідник суду.

—o—

Ш о ф е р: Куди маю їхати, пане?

Г і с т ь: Мені все одно, куди.

Ш о ф е р: Таж я мушу знати, куди?!

Г і с т ь: Знаєте, де є 65-та вулиця?

Ш о ф е р: Так.

Г і с т ь: То добре, тамтуди не їдьте, бо я там живу!